

LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJOS KAUNO APYGARDOS SKYRIUS

S P R E N D I M A S

2026 m. kovo 3 d. Nr. 21RE1- (AG1-10/12-2026)
Kaunas

Lietuvos administracinių ginčų komisijos Kauno apygardos skyrius (toliau – Komisija), susidedantis iš Komisijos narių Daivos Bereikienės, Birutės Pranevičienės (posėdžio pirmininkė) ir Dariaus Saveikio (pranešėjas),

Komisijos posėdyje rašytinio proceso tvarka išnagrinėjo administracinę bylą pagal pareiškėjo E. R. patikslintą skundą atsakovei Alytaus rajono savivaldybės administracijai dėl atsakovės Alytaus rajono savivaldybės administracijos (duomenys neskelbtini) rašto Nr. (duomenys neskelbtini) panaikinimo ir įpareigojimo atlikti veiksmus.

Komisija

n u s t a t ė:

Pareiškėjas E. R. patikslintu skundu (toliau – skundas) Komisijos prašo: „1) *panaikinti Alytaus rajono savivaldybės administracijos (toliau – Administracija) (duomenys neskelbtini) raštą Nr. (duomenys neskelbtini) (toliau – Skundžiamas sprendimas) kaip nepagrįstą ir vilkinantį spręsti saugumo klausimą; 2) įpareigoti Atsakovą per Komisijos nustatytą laiką priimti naują teisės aktų reikalavimus atitinkantį administracinį sprendimą dėl saugios autobusų stotelės infrastruktūros (duomenys neskelbtini) k. įrengimo*“.

Skunde nurodo, kad skundžia Administracijos vilkinimą atlikti jos kompetencijai priskirtus veiksmus bei nepakankamą reagavimą į kritinę saugumo situaciją (duomenys neskelbtini) k. autobusų stotelėje (kelias Nr. (duomenys neskelbtini)). Paaškina, kad (duomenys neskelbtini) gavo Administracijos raštą Nr. (duomenys neskelbtini), kuriame nurodoma, jog bus ieškoma galimybių stotelės įrengimui, tačiau nepateikiamas joks konkretus sprendimas ar terminai. Minėtas kelio ruožas yra oficiali „Juodoji dėmė“, o vežėjas UAB „(duomenys neskelbtini)“ patvirtino kylančią grėsmę keleiviams. AB „Via Lietuva“ informavo Administraciją apie galimybę projektą finansuoti savivaldybės lėšomis, tačiau konkretūs veiksmai nepradėti.

Alytaus rajono savivaldybės administracija prašo pareiškėjo E. R. skundą atmesti kaip nepagrįstą.

Atsiliepime į skundą nurodo, kad Pareiškėjas (duomenys neskelbtini) el. laišku kreipėsi į Administraciją, norėdamas „atkreipti dėmesį, kad (duomenys neskelbtini) kaime šiuo metu nėra jokio autobusų sustojimo paviljono. Kadangi kaimo gyventojai, ypač vaikai ir senjorai, dažnai laukia autobuso įvairiomis oro sąlygomis, būtų labai naudinga įrengti bent vieną sustojimo paviljoną. Tai ne tik pagerintų kelionių patogumą, bet ir prisidėtų prie gyventojų saugumo bei bendros infrastruktūros gerinimo.“

Administracija (duomenys neskelbtini) raštu Nr. (duomenys neskelbtini) „Dėl keleivių laukimo paviljono įrengimo krašto kelyje Nr. (duomenys neskelbtini)“ kreipėsi į AB „Via Lietuva“, atkreipdama dėmesį į tai, „kad krašto keliu Nr. (duomenys neskelbtini) važiuoja

priemiestiniai ir tarp miestiniai autobusų maršrutai, tačiau įvardintame kelio ruože nėra įrengta autobusų sustojimų aikštelių peronų, autobusų stotelių kelio ženklų ir keleivių laukimo paviljonų, todėl (duomenys neskelbtini) kaimo bendruomenė neturi galimybių saugiai naudotis viešojo transporto paslaugomis ir dažnai atvejais renkasi kitą susisiekimo būdą. Greta gyvena nemažai šeimų su mažais vaikais, kuriems reikia patekti į miestą“ bei prašydama išnagrinėti prašymą ir pagal galimybes įrengti keleivių laukimo paviljoną (duomenys neskelbtini) kaime, (duomenys neskelbtini) g., krašto kelyje Nr. (duomenys neskelbtini) (duomenys neskelbtini), ties (duomenys neskelbtini) viaduku.

Vadovaudamasi Asmenų prašymų nagrinėjimo ir jų aptarnavimo viešojo administravimo institucijose, įstaigose ir kituose viešojo administravimo subjektuose taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. rugpjūčio 22 d. nutarimo Nr. 875 „Dėl Asmenų prašymų nagrinėjimo ir jų aptarnavimo viešojo administravimo institucijose, įstaigose ir kituose viešojo administravimo subjektuose taisyklių ir prašymo, skundo ar kito kreipimosi priėmimo faktą patvirtinančio dokumento formos patvirtinimo“, 36 punktu, Administracija (duomenys neskelbtini) raštu Nr. (duomenys neskelbtini) „Dėl prašymo persiuntimo nagrinėti pagal kompetenciją“ Pareiškėjo prašymą, persiuntė nagrinėti pagal kompetenciją AB „Via Lietuva“ ir apie tai informavo Pareiškėją.

AB „Via Lietuva“ (duomenys neskelbtini) raštu Nr. (duomenys neskelbtini) „Dėl keleivių laukimo paviljono įrengimo“ informavo, kad „autobusų sustojimo stotelių problemomis turi rūpintis keleivių vežimo organizatorius, vadovaudamasis 2011 m. lapkričio 29 d. Susisiekimo ministro įsakymo Nr. 3-747 „Dėl reikalavimų gatvėms ir keliams, kuriais vyksta reguliarusis keleivinio transporto eismas, patvirtinimo“ nuostatomis. Autobusų sustojimo aikštelių infrastruktūros vertinimas reglamentuojamas valstybinės reikšmės kelių tinkle jau esančių ir planuojamų įrengti autobusų sustojimo aikštelių infrastruktūros būklės ir poreikio vertinimu ir autobusų sustojimo aikštelių infrastruktūros remonto ar įrengimo prioritetinių eilių sudarymo tvarka bei kitais bendrais reikalavimais. Taip pat tokiais kriterijais, kaip autobusų maršrutų skaičius, gyventojų skaičius, stotelės paskirtis, atitikimas KTR reikalavimams ir kita. <...> statytojo teisė įgyvendinama, kai žemės sklypas ir statinys (jo dalis) valdomas, naudojamas ir disponuojamas turto patikėjimo teise. Informuojame, kad valstybinės reikšmės keliuose keleivių laukimo paviljonus gali rengti ne tik kelių valdytojas – akcinė bendrovė „Via Lietuva“, bet ir savivaldybės, ir juridiniai ar fiziniai asmenys tik pilnai savosiomis lėšomis bei turi turėti kelio valdytojo leidimą – sutikimą.“

Pareiškėjas (duomenys neskelbtini) el. laišku kreipėsi į Administraciją, nurodydamas, kad „savivaldybė, kaip keleivių vežimo organizatorius, privalo užtikrinti saugias viešojo transporto paslaugas. Šiuo atveju: Padidinto pavojaus zona: 1) Kelio ruožas, kuriame yra minėta stotelė, yra pažymėtas kaip juodoji dėmė (padidinto avaringumo vieta). Tai reikalauja ypač skubių eismo saugumo gerinimo priemonių; 2) Sisteminė problema ir intensyvumas: Stotelė aptarnauja 17 autobusų reisų per parą (tvarkaraštis pridedamas). Visi šių reisų keleiviai laukia stotelėje, kuri neturi jokios įrengtos infrastruktūros, apšvietimo ir yra nesaugiame taške (greitėjimo juosta/purvynas); 3) Kelių valdytojo pozicija: AB „Via Lietuva“ (duomenys neskelbtini) d. rašte Nr. (duomenys neskelbtini) patvirtino, kad paviljono įrengimo klausimas yra keleivių vežimo organizatoriaus (Savivaldybės) kompetencija ir kad Savivaldybė turi teisę jį įrengti; 4) Paslaugos kokybės trūkumas: Keleivių vežėjas atsakyme į skundą pripažino tvarkaraščio pažeidimą ir motyvavo tai infrastruktūros trūkumu bei blogu matomumu, tiesiogiai įvardindamas problemą, kurią privalo spręsti savivaldybė.

Konkretūs veiksmai, kurių tikimasi iš Administracijos: Atsižvelgiant į tai, kad visos formalios kliūtys pašalintos, o situacija kelia tiesioginę grėsmę eismo saugumui „juodojoje dėmėje“, prašau per nustatytą terminą pateikti: 1) Veiksmų planas: Nurodyti datą, kada bus inicijuotas techninis projektavimas (leidimo gavimas iš AB „Via Lietuva“) ir įrengimo darbai, siekiant (duomenys neskelbtini) kaimo stotelę padaryti saugia ir apšviesta; 2) Finansavimo numatymas: Informuoti, koku būdu šis saugumo projektas bus įtrauktas į artimiausius

savivaldybės tarybos svarstymus ir užtikrintas jo finansavimas 2026 metais, siekiant atliepti socialiai jautriai problemai ir mažinti avaringumą; 3) Kontrolė: Informuoti, kokių priemonių savivaldybė ėmėsi dėl vežėjo, pažeidusio tvarkaraštį ir palikusio keleivį.“

AB „Via Lietuva“ (duomenys neskelbtini) el. laišku informavo, kad atsakant į Administracijos (duomenys neskelbtini) d. raštą Nr. (duomenys neskelbtini) „Dėl keleivių laukimo pavidlo įrengimo krašto kelyje Nr. (duomenys neskelbtini)“, informuoja, „kad identifikuotoje vietoje nėra įrengtų autobusų sustojimo aikštelių, todėl pavidlo įrengimas valstybinės reikšmės keliuose užmiesčio ruože, kai nėra įrengta autobusų sustojimo aikštelių – negalimas. <..> kad autobusų sustojimo aikštelės, jei būtų nustatytas toks poreikis, galėtų būti įrengtos kelio kapitalinio remonto ar rekonstravimo atveju, tačiau tokio tipo darbai Jūsų minimoje vietoje artimiausiu metu nėra numatyti. Stotelių įrengimą savivaldybė galėtų organizuoti savo lėšomis – t. y. parengti projektinius pasiūlymus valstybinės reikšmės kelyje ir finansuoti ruožo pertvarkymą, įrengiant saugias autobusų sustojimo aikšteles (informacija internete: <https://vialietuva.lt/aktuali-informacija>).“

Administracija (duomenys neskelbtini) raštu Nr. (duomenys neskelbtini) „Dėl keleivių laukimo pavidlo įrengimo krašto kelyje Nr. (duomenys neskelbtini)“ dar kartą kreipėsi į AB „Via Lietuva“, atkreipdama dėmesį į tai, „kad krašto keliu Nr. (duomenys neskelbtini) važiuoja priemiestiniai ir tarp miestiniai autobusų maršrutai, tačiau įvardintame kelio ruože nėra įrengta autobusų sustojimų aikštelių peronų, autobusų stotelių kelio ženklų ir keleivių laukimo pavidlo, todėl (duomenys neskelbtini) kaimo bendruomenė neturi galimybių saugiai naudotis viešojo transporto paslaugomis ir dažnai atvejais renkasi kitą susisiekimo būdą. Greta gyvena nemažai šeimų su mažais vaikais, kuriems reikia patekti į miestą“ bei prašydama išnagrinėti prašymą ir pagal galimybes įrengti keleivių laukimo pavidlą (duomenys neskelbtini) kaime, (duomenys neskelbtini) g., krašto kelyje Nr. (duomenys neskelbtini) (duomenys neskelbtini), ties (duomenys neskelbtini) viaduku.

Administracija (duomenys neskelbtini) raštu Nr. (duomenys neskelbtini) „Dėl skubaus keleivių laukimo pavidlo įrengimo (duomenys neskelbtini) k., kelias Nr. (duomenys neskelbtini)“ pareiškėją informavo, kad „vadovaujantis Alytaus rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2025 m. balandžio 1 d. įsakymu Nr. D1-341 „Dėl Alytaus rajono savivaldybės vietinės reikšmės kelių (gatvių) rekonstrukcijos, naujos statybos, kapitalinio ar paprastojo remonto darbų trejų metų kelių objektų finansuojamų iš savivaldybės biudžeto prioritetinių eilių patvirtinimo“ bei Alytaus rajono savivaldybės tarybos 2022 m. kovo 15 d. patvirtintu sprendimu Nr. K-57 „Dėl Alytaus rajono savivaldybės vietinės reikšmės kelių (gatvių) rekonstrukcijos, naujos statybos, kapitalinio ar paprastojo remonto darbų trejų metų kelių objektų prioritetinių eilių patvirtinimo“ patvirtintomis kelių remonto eilėmis, Savivaldybė valstybinės reikšmės krašto kelyje Nr. (duomenys neskelbtini) (duomenys neskelbtini) artimiausiu metu neplanuoja atlikti šio kelio kapitalinio remonto darbų.“ bei nurodė atsakymo apskundimo tvarką. Pareiškėjas Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo ar Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka pateikto atsakymo neskundė.

Pareiškėjas (duomenys neskelbtini) el. laišku pakartotinai kreipėsi į Savivaldybę, nurodydamas, kad „nes esu priverstas ginti viešąjį interesą ir gyventojų saugumą. Informuoju, kad šiandien pateikiau oficialų skundą Lietuvos administracinių ginčų komisijai dėl Alytaus rajono savivaldybės administracijos gauto atsakymo, kuriuo atsisakyta įrengti autobusų sustojimo aikštelę ir pavidlą (duomenys neskelbtini) kaime. Administracija savo atsisakymą grindžia tuo, kad šio ruožo kapitalinis remontas nenumatytas artimiausių metų prioritetinėse eilėse, tačiau toks požiūris yra pavojingas ir neatsakingas dėl šių priežasčių: 1) Mirtinas pavojus („Juodoji dėmė“): ruožas yra oficialiai pripažintas padidinto avaringumo zona. Administracija savo atsakyme šį faktą visiškai ignoravo. 2) Sisteminis poreikis: Čia kasdien stoja 17 autobusų reisų. Žmonės, įskaitant vaikus, priversti laukti autobuso purvyne, tiesiog greitėjimo juostoje. 3) Vežėjo pripažinimas: keleivių vežėjas oficialiai patvirtino, kad dėl infrastruktūros trūkumo ir apšvietimo nebuvimo vairuotojai tamsoje nemato keleivių, todėl kyla tiesioginis pavojus jų saugumui. 4) Kelių valdytojo pozicija:

AB „Via Lietuva“ (duomenys neskelbtini) oficialiai informavo Savivaldybę, kad laukti kapitalinio remonto nereikia – Savivaldybė turi visas teises pati projektuoti ir įrengti saugią infrastruktūrą savo lėšomis.“ Prašė rasti „politinių bei finansinių galimybių užtikrinti minimalų saugumą (saugią aikštelę) šiame ruože, kol neįvyko skaudi nelaimė“.

Administracija (duomenys neskelbtini) raštu Nr. (duomenys neskelbtini) „Dėl kritinės saugumo situacijos (duomenys neskelbtini) k. stotelėje (kelias Nr. (duomenys neskelbtini)) ir administracijos neveikimo“ atsakė į pareiškėjo pakartotinį prašymą, nurodyma, kad „Alytaus rajono savivaldybėje yra įgyvendinamas Europos Sąjungos lėšomis finansuojamas projektas „Viešojo transporto sistemos Alytaus rajone tobulinimas“, todėl savivaldybė ieškos galimybių autobusų sustojimo stotelės įrengimui šio projekto apimtyje, bendradarbiaudama su AB „Via Lietuva“.

Pareiškėjas savo skunde teigia, kad Administracija vilkina atlikti jos kompetencijai priskirtus veiksmus bei nepakankamą reagavimą į kritinę saugumo situaciją (duomenys neskelbtini) k. autobusų stotelėje (kelias Nr. (duomenys neskelbtini)). Skunde informavo, kad (duomenys neskelbtini) gavo Atsakovės raštą Nr. (duomenys neskelbtini), kuriame nurodoma, jog bus ieškoma galimybių stotelės įrengimui, tačiau nepateikiamas joks konkretus sprendimas ir terminas. Minėtas kelio ruožas yra oficiali „Juodoji dėmė“, o vežėjas UAB „(duomenys neskelbtini)“ patvirtino kylančią grėsmę keleiviams. AB „Via Lietuva“ informavo Atsakovą apie galimybę projektą finansuoti savivaldybės lėšomis, tačiau konkretūs veiksmai nepradėti. Pareiškėjas prašo Komisijos panaikinti Administracijos (duomenys neskelbtini) raštą Nr. (duomenys neskelbtini) „Dėl kritinės saugumo situacijos (duomenys neskelbtini) k. stotelėje (kelias Nr. (duomenys neskelbtini)) ir administracijos neveikimo“ kaip nepagrįstą, vilkinantį spręsti saugumo klausimą ir įpareigoti Atsakovę per komisijos nustatytą laiką priimti naują teisės aktų reikalavimus atitinkantį administracinį sprendimą dėl saugios autobusų stotelės infrastruktūros (duomenys neskelbtini) k. įrengimo.

Savivaldybės biudžetas – tai metinis finansinis planas, kuriame iš anksto nustatoma kiek lėšų savivaldybė turės ir kam konkrečiai jos bus panaudojamos per ateinančius metus ar kitus reglamentuotus laikotarpius. Tai reiškia, kad einamaisiais metais negalima laisvai pridėti naujų išlaidų, nebent priimami atskiri savivaldybės tarybos sprendimai keisti biudžetą. Biudžeto planavimo tvarka nereiškia neveikimo, o lemia sprendimų planavimą etapais.

Atsiliepime į skundą nurodo, kad autobusų stotelės įrengimas nėra greitai įgyvendinamas sprendimas. Savivaldybės lėšos gali būti naudojamos tik laikantis nustatytos biudžeto planavimo ir tvirtinimo tvarkos. Nauji infrastruktūros objektai gali būti įrengiami tik tada, kai tam yra numatytos ir savivaldybės tarybos patvirtintos lėšos konkrečioje biudžeto programoje. Biudžetas sudaromas iš anksto, atsižvelgiant į visos savivaldybės prioritetus, todėl papildomų ar neplanuotų išlaidų vykdymas einamaisiais metais paprastai nėra galimas.

Administracija (duomenys neskelbtini) rašte Nr. (duomenys neskelbtini) „Dėl skubaus keleivių laukimo paviljono įrengimo (duomenys neskelbtini) k., kelias Nr. (duomenys neskelbtini)“ pareiškėją informavo, kad kelių (gatvių) rekonstrukcijai, naujai statybai, kapitaliniams ar paprastam remontui atlikti yra sudaromos trejų metų kelių objektų prioritetinės eilės. Į savivaldybės tarybos sprendimu patvirtintą 2025-2027 metų kelių objektų prioritetinę eilę (toliau – eilė) pareiškėjo minimas kelias neįtrauktas. Atkreiptinas dėmesys, kad šis atsakymas nebuvo skundžiamas.

Eilės keitimo bei pildymo procedūros yra griežtai reglamentuotos Kelių priežiūros ir plėtros programos ir kitų finansavimo lėšų, skirtų Alytaus rajono savivaldybės vietinės reikšmės keliams, paskirstymo ir naudojimo tvarkos apraše, patvirtintame Alytaus rajono savivaldybės tarybos 2025 m. vasario 20 d. Nr. K-23 sprendimu „Dėl Kelių priežiūros ir plėtros programos ir kitų finansavimo lėšų, skirtų Alytaus rajono savivaldybės vietinės reikšmės keliams, paskirstymo ir naudojimo tvarkos aprašo patvirtinimo“. Ši tvarka užtikrina skaidrų, teisėtą ir atsakingą savivaldybės lėšų naudojimą bei vienodą požiūrį į visų gyventojų prašymus.

Svarbu pažymėti, kad Pareiškėjo skundžiamas raštas yra pakartotinis atsakymas į jau išnagrinėtas ir įvertintas aplinkybes, į kurias atsakymas jau buvo pateiktas (duomenys neskelbtini) raštu Nr. (duomenys neskelbtini) „Dėl skubaus keleivių laukimo paviljono įrengimo (duomenys neskelbtini) k., kelias Nr. (duomenys neskelbtini)“.

Pareiškėjo (duomenys neskelbtini) el. laiške pateiktos aplinkybės nesiskyrė nuo Pareiškėjo (duomenys neskelbtini) el. laiške nurodytų aplinkybių. Naujų aplinkybių pateikta nebuvo. Pareiškėjas nepateikė naujų duomenų, leidžiančių abejoti ankstesnio atsakymo pagrįstumu. Todėl Administracija minėtą atsakymą tik papildė informacija, kad savivaldybėje yra įgyvendinamas Europos Sąjungos lėšomis finansuojamas projektas „Viešojo transporto sistemos Alytaus rajone tobulinimas“, kas nurodo, kad savivaldybė ieškos galimybių autobusų sustojimo stotelės įrengimui šio projekto apimtyje, bendradarbiaudama su AB „Via Lietuva“.

ES projekto pasirinkimas pats savaime nėra vilkinimas. Savivaldybė turi teisę spręsti infrastruktūros klausimus projektų apimtyje, planuoti kompleksiskai. Todėl argumentas, kad sprendimas siejamas su ES projektu yra teisėtas, o ne vien deklaratyvus. Projektas yra patvirtintas, informacija apie projektą skelbiama savivaldybės internetinėje svetainėje - projektas „Viešojo transporto sistemos Alytaus rajone tobulinimas“ | Alytaus rajono savivaldybė.

Administracija nuolat palaiko darbinį ir institucinį kontaktą su kelio savininku AB „Via Lietuva“, siekdama rasti teisėtus ir realiai įgyvendinamus sprendimus dėl saugios autobusų sustojimo infrastruktūros įrengimo. Šie veiksmai patvirtina, kad savivaldybė nėra pasyvi ar neveikianti – priešingai, ji aktyviai ieško galimybių spręsti susidariusią situaciją, atsižvelgdama į savo kompetencijos ribas ir galiojančius teisės aktus ((duomenys neskelbtini), (duomenys neskelbtini), (duomenys neskelbtini), (duomenys neskelbtini), (duomenys neskelbtini) raštai).

Atsižvelgiant į tai, kad šiuo metu savivaldybė neturi galimybės savarankiškai naudoti biudžeto lėšų šiam objektui įrengti, sprendimai svarstomi kompleksiskai – ieškant alternatyvių finansavimo šaltinių, įskaitant Europos Sąjungos lėšomis finansuojamų projektų apimtį. Toks veikimo būdas atitinka atsakingo ir ekonomišką viešųjų lėšų naudojimo principus bei paneigia teiginius, jog Administracija vilkina ar nevykdo jai priskirtų funkcijų.

Pareiškėjas teigia, kad skundžiamame rašte nenurodytas konkretus sprendimas ir terminas. Tačiau institucijos neprivalo nustatyti sprendimo įgyvendinimo termino, jeigu sprendimo įvykdymas priklauso nuo objektyvių, institucijos nekontroliuojamų aplinkybių. AB „Via Lietuva“ (duomenys neskelbtini) el. laiške Administracijai aiškiai nurodė, „kad identifikuotoje vietoje nėra įrengtų autobusų sustojimo aikštelių, todėl paviljonų įrengimas valstybinės reikšmės keliuose užmiesčio ruože, kai nėra įrengta autobusų sustojimo aikštelių – negalimas. <..> kad autobusų sustojimo aikštelės, jei būtų nustatytas toks poreikis, galėtų būti įrengtos kelio kapitalinio remonto ar rekonstravimo atveju, tačiau tokio tipo darbai Jūsų minimoje vietoje artimiausiu metu nėra numatyti. Stotelių įrengimą savivaldybė galėtų organizuoti savo lėšomis – t. y. parengti projektinius pasiūlymus valstybinės reikšmės kelyje ir finansuoti ruožo pertvarkymą, įrengiant saugias autobusų sustojimo aikšteles.“ Prieš priimant sprendimą būtina įvertinti eismo saugumo sąlygas, stotelės vietos tinkamumą, suderinti sprendinius su kelio savininku ir viešojo transporto paslaugų organizatoriais, parengti valstybinės reikšmės kelio rekonstrukcijos projektus ir t.t.

Savivaldybė neprivalo „čia ir dabar“ įrengti stotelės. Stotelės įrengimas nėra automatinė pareiga pagal vien gyventojo prašymą. Tam reikalingi derinimai, finansavimas, projektiniai sprendiniai, viešieji pirkimai, rangos sutartis ir kt. Todėl reikalavimas „įpareigoti įrengti saugią infrastruktūrą“ būtų viršijantis komisijos kompetencijos ribas, nes komisija negali nurodyti konkretaus techninio sprendimo ar nurodyti lėšų šaltinio.

Ir net komisijai įpareigojus Atsakovę nurodyti pareiškėjui sprendimo įgyvendinimo terminą, Atsakovė to padaryti negalės, nes sprendimo įgyvendinimas priklauso nuo daugybės tarpusavyje susijusių procedūrų ir trečiųjų subjektų veiksmų, kurių eiga ir trukmė nėra Atsakovės tiesiogiai valdoma, o konkretaus termino nustatymas tokiomis aplinkybėmis būtų hipotetinis, neatitiktų atsakingo valdymo ir teisinio tikrumo principų bei galėtų klaidinti Pareiškėją.

Aplinkybė, kad kelio savininkas yra AB „Via Lietuva“, taip pat riboja savivaldybės savarankiškumą, nes sprendimai negali būti priimami vienasmeniškai, kas dar kartą pagrindžia kodėl neįmanoma numatyti sprendimo įgyvendinimo termino.

(duomenys neskelbtini) pareiškėjas Komisijai pateikė rašytinį prašymą (reg. Nr. (duomenys neskelbtini) Komisijoje) „*įpareigoti Alytaus rajono savivaldybę bei AB „Via Lietuva“ pateikti archyvinius kelio Nr. (duomenys neskelbtini) projektinius dokumentus, schemas bei eismo organizavimo planus (nuo 1993 m. iki dabar) atkarpai ties (duomenys neskelbtini) viaduku.*“ Pareiškėjui nepagrindus, kodėl jis pats neprašė iš nurodytų asmenų šių dokumentų bei kokias teisiškai reikšmingas aplinkybes, susijusias su skundžiamu raštu jie galėtų patvirtinti, šis prašymas netenkintas.

Skundas atmestinas.

Byloje ginčas kilo dėl Alytaus rajono savivaldybės administracijos (duomenys neskelbtini) rašto Nr. (duomenys neskelbtini) teisėtumo bei pagrįstumo.

Dėl byloje nustatytų aplinkybių

Iš į bylą pateiktų dokumentų matyti, kad pareiškėjas (duomenys neskelbtini) el. laišku kreipėsi į merą. Laiške nurodė, kad (duomenys neskelbtini) kaime nėra autobusų sustojimo paviljono ir siūlė įrengti bent vieną. Paaiškino, kad tai prisidėtų prie gyventojų saugumo ir bendros infrastruktūros gerinimo.

Administracija (duomenys neskelbtini) raštu Nr. (duomenys neskelbtini) kreipėsi į AB „Via Lietuva“. Raštu informavo, kad (duomenys neskelbtini) į Alytaus rajono savivaldybės administraciją kreipėsi (duomenys neskelbtini) kaimo bendruomenė su prašymu įrengti keleivių laukimo paviljoną, (duomenys neskelbtini) kaime, (duomenys neskelbtini) g. krašto kelyje Nr. (duomenys neskelbtini) (duomenys neskelbtini), ties (duomenys neskelbtini) viaduku. Greta gyvena nemažai šeimų su mažais vaikais, kuriems reikia patekti į miestą. Orientacinė keleivių laukimo paviljono įrengimo vieta („Regia“ nuoroda).

Atkreipė dėmesį į tai, kad krašto keliu Nr. (duomenys neskelbtini) šiuo metu važiuoja priemiestiniai ir tarp miestiniai autobusų maršrutai, tačiau įvardintame kelio ruože nėra įrengta autobusų sustojimų aikštelių peronų, autobusų stotelių kelio ženklų ir keleivių laukimo paviljonų, todėl (duomenys neskelbtini) kaimo bendruomenė neturi galimybių saugiai naudotis viešojo transporto paslaugomis ir dažniais atvejais renkasi kitą susisiekimo būdą.

Prašė išnagrinėti šį prašymą ir pagal galimybes įrengti keleivių laukimo paviljoną (duomenys neskelbtini) kaime, (duomenys neskelbtini) g., krašto kelyje Nr. (duomenys neskelbtini) (duomenys neskelbtini), ties (duomenys neskelbtini) viaduku.

Administracija (duomenys neskelbtini) raštu Nr. (duomenys neskelbtini) persiuntė pareiškėjo (duomenys neskelbtini) el. laišką AB „Via Lietuva“ nagrinėti. Apie tai informavo pareiškėją.

AB „Via Lietuva“ (duomenys neskelbtini) raštu Nr. (duomenys neskelbtini) „Dėl keleivių laukimo paviljono įrengimo“ atsakė Administracijai ir pareiškėjui. Rašte nurodė, kad išnagrinėjo pareiškėjo el. laiške išdėstytą prašymą. Nurodė, kad autobusų sustojimo stotelių problemomis turi rūpintis keleivių vežimo organizatorius, vadovaudamasis 2011 m. lapkričio 29 d. susisiekimo ministro įsakymo Nr. 3-747 „Dėl reikalavimų gatvėms ir keliams, kuriais vyksta reguliarusis keleivinio transporto eismas, patvirtinimo“ nuostatomis. Autobusų sustojimo aikštelių infrastruktūros vertinimas reglamentuojamas valstybinės reikšmės kelių tinkle jau esančių ir planuojamų įrengti autobusų sustojimo aikštelių infrastruktūros būklės ir poreikio vertinimu ir autobusų sustojimo aikštelių infrastruktūros remonto ar įrengimo prioritetinių eilių sudarymo tvarka bei kitais bendrais reikalavimais. Taip pat tokiais kriterijais, kaip autobusų maršrutų skaičius, gyventojų skaičius, stotelės paskirtis, atitikimas KTR reikalavimams ir kita. Pažymime, kad

statytojo teisė įgyvendinama, kai žemės sklypas ir statinys (jo dalis) valdomas, naudojamas ir disponuojamas turto patikėjimo teise.

Informavo, kad valstybinės reikšmės keliuose keleivių laukimo paviljonus gali rengti ne tik kelių valdytojas - akcinė bendrovė „Via Lietuva“, bet ir savivaldybės, ir juridiniai ar fiziniai asmenys tik pilnai savosiomis lėšomis bei turi turėti kelio valdytojo leidimą - sutikimą. Daugiau informacijos apie Lietuvos valstybinės reikšmės kelius sekite internetiniame puslapyje www.vialietuva.lt.

Pareiškėjas (duomenys neskelbtini) el. laišku kreipėsi į Administraciją, nurodė, kad Alytaus rajono savivaldybė, kaip keleivių vežimo organizatorius, privalo užtikrinti saugias viešojo transporto paslaugas. Šiuo atveju: 1) Padidinto pavojaus zona: Kelio ruožas, kuriame yra minėta stotelė, yra pažymėtas kaip juodoji dėmė (padidinto avaringumo vieta). Tai reikalauja ypač skubių eismo saugumo gerinimo priemonių; 2) sisteminė problema ir intensyvumas: Stotelė aptarnauja 17 autobusų reisų per parą (tvarkaraštis pridedamas). Visi šių reisų keleiviai laukia stotelėje, kuri neturi jokios įrengtos infrastruktūros, apšvietimo ir yra nesaugiamame taške (greitėjimo juosta/purvynas); 3) Kelių valdytojo pozicija: AB „Via Lietuva“ (duomenys neskelbtini) rašte Nr. (duomenys neskelbtini) patvirtino, kad paviljono įrengimo klausimas yra keleivių vežimo organizatoriaus (savivaldybės) kompetencija ir kad savivaldybė turi teisę jį įrengti; 4) Paslaugos kokybės trūkumas: Keleivių vežėjas atsakyme į skundą pripažino tvarkaraščio pažeidimą ir motyvavo tai infrastruktūros trūkumu bei blogu matomumu, tiesiogiai įvardindamas problemą, kurią privalo spręsti savivaldybė. Nurodė, kokių konkrečių veiksmų tikisi iš Administracijos, t. y. atsižvelgiant į tai, kad visos formalios kliūtys pašalintos, o situacija kelia tiesioginę grėsmę eismo saugumui „juodojoje dėmėje“, prašė per nustatytą terminą pateikti: 1) veiksmų planą: nurodyti datą, kada bus inicijuotas techninis projektavimas (leidimo gavimas iš AB „Via Lietuva“) ir įrengimo darbai, siekiant (duomenys neskelbtini) kaimo stotelę padaryti saugia ir apšviesta; 2) finansavimo numatymas: informuoti, kokių būdu šis saugumo projektas bus įtrauktas į artimiausius Savivaldybės tarybos svarstymus ir užtikrintas jo finansavimas 2026 metais, siekiant atliepti socialiai jautriai problemai ir mažinti avaringumą; 3) kontrolė: Informuoti, kokių priemonių Savivaldybė ėmėsi dėl vežėjo, pažeidusio tvarkaraštį ir palikusio keleivį.

Administracija pareiškėjui atsakė (duomenys neskelbtini) el. laišku, kuriame nurodė, kad atsakant į pareiškėjo (duomenys neskelbtini) raštą Nr. (duomenys neskelbtini) „Dėl keleivių laukimo paviljono įrengimo krašto kelyje Nr. (duomenys neskelbtini)“ (pridedama), informuojame, kad Jūsų identifikuotoje vietoje nėra įrengtų autobusų sustojimo aikštelių, todėl paviljonų įrengimas valstybinės reikšmės keliuose užmiesčio ruože, kai nėra įrengta autobusų sustojimo aikštelių - negalimas.

(duomenys neskelbtini) atsakovė pareiškėją informavo, kad autobusų sustojimo aikštelės, jei būtų nustatytas toks poreikis, galėtų būti įrengtos kelio kapitalinio remonto ar rekonstravimo atveju, tačiau tokio tipo darbai Jūsų minimoje vietoje artimiausiu metu nėra numatyti.

Taip pat nurodė, kad įrengimą savivaldybė galėtų organizuoti savo lėšomis - t. y. parengti projektinius pasiūlymus valstybinės reikšmės kelyje ir finansuoti ruožo pertvarkymą, įrengiant saugias autobusų sustojimo aikšteles (informacija internete: <https://vialietuva.lt/aktuali-informacija>).

Administracija (duomenys neskelbtini) raštu Nr. (duomenys neskelbtini) „Dėl skubaus keleivių laukimo paviljono įrengimo (duomenys neskelbtini) k., kelias Nr. (duomenys neskelbtini)“ pareiškėją informavo, kad susipažino su pareiškėjo pateiktu (duomenys neskelbtini) el. laišku ir informavo, kad vadovaujantis Alytaus rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2025 m. balandžio 1 d. įsakymu Nr. DI-341 „Dėl Alytaus rajono savivaldybės vietinės reikšmės kelių (gatvių) rekonstrukcijos, naujos statybos, kapitalinio ar paprastojo remonto darbų trejų metų kelių objektų finansuojamų iš savivaldybės biudžeto prioritetinių eilių patvirtinimo“ bei Alytaus rajono savivaldybės tarybos 2022 m. kovo 15 d. sprendimu Nr. K-57 „Dėl Alytaus rajono savivaldybės vietinės reikšmės kelių (gatvių) rekonstrukcijos, naujos statybos, kapitalinio ar paprastojo remonto darbų trejų metų kelių objektų prioritetinių eilių

patvirtinimo" patvirtintomis kelių remonto eilėmis, savivaldybė valstybinės reikšmės krašto kelyje Nr. (duomenys neskelbtini) (duomenys neskelbtini) artimiausiu metu neplanuoja atlikti šio kelio kapitalinio remonto darbų.

Pareiškėjas (duomenys neskelbtini) el. laišku kreipėsi į merą. Nurodė, kad yra priverstas ginti viešąjį interesą ir gyventojų saugumą. Informavo, kad pateikė oficialų skundą Lietuvos administracinių ginčų komisijai dėl Alytaus rajono savivaldybės administracijos gauto atsakymo, kuriuo atsisakyta įrengti autobusų sustojimo aikštelę ir pavidoną (duomenys neskelbtini) kaime. Administracija savo atsisakymą grindžia tuo, kad šio ruožo kapitalinis remontas nenumatytas artimiausių metų prioritetinėse eilėse, tačiau toks požiūris yra pavojingas ir neatsakingas dėl šių priežasčių: 1) Mirtinas pavojus („Juodoji dėmė“): Ruožas yra oficialiai pripažintas padidinto avaringumo zona. Administracija savo atsakyme šį faktą visiškai ignoravo; 2) sisteminis poreikis: Čia kasdien stoja 17 autobusų reisų. Žmonės, įskaitant vaikus, priversti laukti autobuso purvyne, tiesiog greitėjimo juostoje; 3) vežėjo pripažinimas: Keleivių vežėjas oficialiai patvirtino, kad dėl infrastruktūros trūkumo ir apšvietimo nebuvimo vairuotojai tamsoje nemato keleivių, todėl kyla tiesioginis pavojus jų saugumui; 4) kelių valdytojo pozicija: AB „Via Lietuva“ (duomenys neskelbtini) oficialiai informavo Savivaldybę, kad laukti kapitalinio remonto nereikia - savivaldybė turi visas teises pati projektuoti ir įrengti saugią infrastruktūrą savo lėšomis.

Savivaldybė pareiškėjui atsakė Skundžiamu sprendimu, kuriame nurodė, kad Administracija gavo ir susipažino su pareiškėjo (duomenys neskelbtini) pakartotiniu prašymu „Dėl kritinės saugumo situacijos (duomenys neskelbtini) k. stotelėje (kelias Nr. (duomenys neskelbtini)) ir administracijos neveikimo“. Atsakydama į pakartotinį prašymą dėl autobusų sustojimo stotelės įrengimo valstybinės reikšmės krašto kelyje Nr. (duomenys neskelbtini) (duomenys neskelbtini) bei įvertinę pridėtus dokumentus, gautus iš AB „Via Lietuva“ ir UAB „(duomenys neskelbtini)“, informavo, kad Alytaus rajono savivaldybėje yra įgyvendinamas Europos Sąjungos lėšomis finansuojamas projektas „Viešojo transporto sistemos Alytaus rajone tobulinimas“, todėl savivaldybė ieškos galimybių autobusų sustojimo stotelės įrengimui šio projekto apimtyje, bendradarbiaudama su AB „Via Lietuva“.

Dėl ginčui taikytino teisinio reguliavimo

Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo (toliau - VAI) 2 str. 10 p. nustatyta, kad prašymas – tai su asmens teisių ar teisėtų interesų pažeidimu nesusijęs asmens kreipimasis į viešojo administravimo subjektą prašant atlikti teisės aktuose nustatytus veiksmus. Pagal VAI 2 str. 12 p. skundas – tai asmens kreipimasis į viešojo administravimo subjektą, kuriame tas asmuo nurodo, kad yra pažeistos jo ar kito asmens teisės ar teisėti interesai, ir prašo juos apginti.

Sistemiškai įvertinus pareiškėjo pateikto (duomenys neskelbtini) patikslinto skundo turinį (reg. Nr. (duomenys neskelbtini)), Komisija sprendžia, kad pareiškėjas iš esmės prašė atsakovo pateikti informaciją bei atlikti veiksmus, todėl (duomenys neskelbtini) patikslintas skundas atitinka VAI 2 str. 10 p. įtvirtintą prašymo sąvoką.

Informacijos teikimą asmenims reglamentuoja Teisės gauti informaciją ir duomenų pakartotinio naudojimo įstatymas (toliau - Teisės gauti informaciją įstatymas), kuris nustato asmenų teisės gauti iš valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, įmonių, viešųjų įstaigų ar šių subjektų asociacijų, regionų plėtros tarybų informaciją apie jų veiklą bei šių institucijų ir kitų juridinių asmenų, nurodytų šio įstatymo 2 str. 1 d. 2 p. duomenis, kuriais jie disponuoja ir (ar) kuriuos jie tvarko vykdydami viešojo administravimo įgaliojimus, suteiktus Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo nustatyta tvarka, kituose įstatymuose nustatytas funkcijas, įskaitant viešųjų paslaugų teikimo funkcijas (toliau – viešoji funkcija), ir kuriuos būtų galima pakartotinai naudoti komerciniams arba nekomerciniams tikslams, įgyvendinimo priemonės ir tvarką (1 str. 1 d.). Institucijos teikiamai informacijai keliamas ir šio įstatymo 6 str. 1 d. 1 p. nustatyti išsamumo, tikslumo ir kt. principai.

Viešojo administravimo įstatymo 7 str. 1 d. 1 p. nustatyta, kad visi viešojo administravimo subjektai teikia asmenims įstatymų nustatytą viešojo administravimo subjekto turimą informaciją. Bendrus Asmenų prašymų suteikti informaciją nagrinėjimo reikalavimus ir tvarką reglamentuoja Prašymų ir skundų nagrinėjimo ir asmenų aptarnavimo viešojo administravimo subjektuose taisyklės (toliau – ir Taisyklės), patvirtintos Vyriausybės 2007-08-22 nutarimu Nr. 875. Pagal Taisyklių 45 p., atsakymai į pateiktus prašymus parengiami atsižvelgiant į jų turinį. Taisyklių 45.1 - 45.4p. reglamentuota, kad į prašymą suteikti administracinę paslaugą atsakoma suteikiant prašomą vieną iš Viešojo administravimo įstatymo 19 str. 1 d. nurodytų administracinių paslaugų (ar prašomas kelias administracines paslaugas) arba pateikiant motyvuotą atsisakymą tą padaryti; į prašymą pakonsultuoti asmenį jam aktualiu klausimu atsakoma suteikiant konsultaciją pagal institucijai nustatytą kompetenciją arba pateikiant motyvuotą atsisakymą tą padaryti; 45.3. į prašymą priimti administracinį sprendimą atsakoma Viešojo administravimo įstatymo 13 str. nustatyta tvarka; į prašymą, nenurodytą Taisyklių 45.1–45.3 papunkčiuose, atsakoma laisva forma. Pagal VAĮ 2 str. 1 d. Administracinė paslauga – šio įstatymo nurodyta viešojo administravimo veikla, susijusi su dokumentų išdavimu ar informacijos teikimu.

Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas (toliau – ir LVAT) yra konstatavęs, kad ginčas dėl atsakymo į prašymą gali būti nagrinėjamas atsakymo į prašyme pateiktus klausimus pakankamumo aspektu (*LVAT 2012-06-07 nutartis administracinėje byloje Nr. A⁴⁹²-2002/2012, LVAT 2014-10-29 nutartis administracinėje byloje Nr. AS⁴⁹²-921/2014*). LVAT praktikoje konstatuota, jog skundžiamo atsakymo, kuriuo pateikiama informacija, teisėtumas ir pagrįstumas turi būti vertinamas suteiktos informacijos išsamumo, tikslumo, teisėtumo ir objektyvumo aspektais (*LVAT 2012-09-28 nutartis administracinėje byloje Nr. AS⁶⁶²-538/2012*). Spręsdamas dėl informacijos išsamumo principo, LVAT yra konstatavęs, kad išsamumą lemia pateikto prašymo turinys, t. y. teikiama informacija turi atitikti prašymo turinį (*LVAT 2012-02-13 nutartis administracinėje byloje Nr. A⁴³⁸-97/2012*).

Dėl ginčo esmės

Pareiškėjas E. R. patikslintame skunde teigia, kad Administracija vilkina atlikti jos kompetencijai priskirtus veiksmus bei nepakankami reaguoja į kritinę saugumo situaciją (duomenys neskelbtini) k. autobusų stotelėje (kelias Nr. (duomenys neskelbtini)). Nurodo, kad (duomenys neskelbtini) gavo Atsakovės raštą Nr. (duomenys neskelbtini), kuriame nurodoma, jog bus ieškoma galimybių stotelės įrengimui, tačiau, pareiškėjo vertinimu, nepateikiamas joks konkretus sprendimas ir terminas. Akcentuoja, kad minėtas kelio ruožas yra oficiali „juodoji dėmė“, o vežėjas UAB „(duomenys neskelbtini)“ patvirtino kylančią grėsmę keleiviams. Pažymi, kad AB „Via Lietuva“ informavo Atsakovą apie galimybę projektą finansuoti savivaldybės lėšomis, tačiau konkretūs veiksmai iš atsakovės pusės taip ir nepradėti.

Atsakovė Alytaus rajono savivaldybės administracija, atsikirdama į pareiškėjo patikslinto skundo argumentus, pažymi, kad Administracija skundžiamu (duomenys neskelbtini) raštu Nr. (duomenys neskelbtini) „Dėl kritinės saugumo situacijos (duomenys neskelbtini) k. stotelėje (kelias Nr. (duomenys neskelbtini)) ir administracijos neveikimo“ atsakė į pareiškėjo pakartotinį prašymą, nurodydama, kad „Alytaus rajono savivaldybėje yra įgyvendinamas Europos Sąjungos lėšomis finansuojamas projektas „Viešojo transporto sistemos Alytaus rajone tobulinimas“, todėl savivaldybė ieško(s) galimybių autobusų sustojimo stotelės įrengimui šio projekto apimtyje, bendradarbiaudama su AB „Via Lietuva“. Taip pat nurodo, kad ėmėsi visų savo kompetencijoje protingų priemonių kaip galima greičiau spręsti šį klausimą, sprendė ir tebesprendžia klausimą su atsakinga institucija AB „Via Lietuva“. Atkreipė dėmesį, kad į kiekvieną naują pareiškėjo paklausimą ginčo klausimu atsako laiku ir išsamiai, pateikdama naujausią informaciją ir duomenis šiuo klausimu.

Šiuos atsakovės Alytaus rajono savivaldybės argumentus Komisija pripažįsta teisiškai pagrįstais.

Iš byloje esančių šalių pateiktų rašytinių įrodymų nustatyta, kad, pirma, tarp pareiškėjo ir Alytaus rajono savivaldybės atstovų kelis pastaruosius mėnesius vyko nuolatinis bendravimas (įskaitant ir susirašinėjimą), tarp jų ir (duomenys neskelbtini) pareiškėjo kreipimasis į merą, bei yra pateiktas atsakovės (duomenys neskelbtini) skundžiamas raštas Nr. (duomenys neskelbtini); antra, pagrindinis pareiškėjo raštų tikslas – kad nedelsiant viešosiomis lėšomis būtų įrengtas autobusų sustojimo paviljonas.

Šiuo atveju pažymėtina, kad neveikimo Komisija nenustatė, nes byloje yra pateiktas skundžiamas raštas – atsakymas (o prieš tai ir visą eilę kitų dokumentų), kuriuo buvo išspręstas pareiškėjo prašymas. Neveikimas yra tuomet, kai atsakovas nepateikia jokio atsakymo. Pagal formuojamą teismų praktiką, tokiu atveju, jei atsakovas atsisako priimti administracinį aktą ar atlikti veiksmą, nurodydamas tokio atsisakymo priežastis, šis atsisakymas negali būti vertinamas kaip neveikimas (žr., pvz., *Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo (toliau – ir LVAT) 2007 m. spalio 11 d. nutartį administracinėje byloje Nr. AS¹⁴³-296/2007*, LVAT biuletenis Nr. 13).

Šiuo atveju savivaldybė atsisakė atlikti prašomus veiksmus – įrengti autobusų sustojimo paviljoną, tačiau nurodė objektyviai pagrįstas priežastis, pagrindė teisiniu reguliavimu, taip pat nurodė, kad keliamas klausimas bus sprendžiamas ateityje, teisės aktų nustatyta tvarka – rengiant artimiausius viešuosius projektus.

Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo praktikoje pažymima, kad viešojo administravimo subjekto vilkinimu atlikti veiksmus yra suprantamas toks šio asmens neveikimas, kai viešojo administravimo subjektas nepriima sprendimo (teigiamo arba neigiamo) prašomu išspręsti klausimu per įstatymo nustatytą terminą, neatlieka visų ar dalies veiksmų, kuriuos jam priskirta atlikti. Bylos nagrinėjimo dalyką sudaro aplinkybių, ar viešojo administravimo subjektas buvo kompetentingas atlikti tam tikrus veiksmus, ar jam priskirtus klausimus sprendė įstatymų nustatyta tvarka ir laiku, nustatymas (žr., pvz., *LVAT 2016-02-18 nutartį administracinėje byloje Nr. A-173-438/2016*).

Nagrinėjamu atveju byloje nustatyta, kad atsakovė skundžiamame rašte aiškiai išdėstė galimybes įgyvendinti pareiškėjų prašymą, t. y. nepriėmė administracinio sprendimo, kaip jį reglamentuoja VAĮ 2 str. 5 d., tačiau pateikė pareiškėjui atsakymą, kuriuo suteikta informacija pagal VAĮ 7 str. 1 d. 1, 2 p.

Savarankiškas reikalavimas dėl įpareigojimo atlikti veiksmus paprastai reiškiamas tada, kai atitinkama institucija neatlieka tam tikrų veiksmų pagal savo kompetenciją, vilkina ar atsisako juos atlikti (žr., pvz., *LVAT 2006 m. spalio 19 d. nutartį administracinėje byloje Nr. AS⁶-351/2006*, *2018 m. gruodžio 13 d. nutartį administracinėje byloje Nr. eAS-849-968/2018* ir kt.). Prašant įpareigoti viešojo administravimo subjektą atlikti tam tikrus veiksmus, turi būti pateikiamas pagrindas, remiantis kuriuo reikalaujama atlikti atitinkamus veiksmus, įrodymai, pagrindžiantys aplinkybes, kad atitinkami veiksmai nebuvo atlikti ar juos atsisakyta atlikti (žr., pvz., *LVAT 2012 m. vasario 17 d. nutartį administracinėje byloje Nr. AS⁸⁵⁸-111/2012*, *2018 m. rugpjūčio 7 d. nutartį administracinėje byloje Nr. eAS-545-629/2018*, *2024 m. birželio 19 d. nutartį administracinėje byloje Nr. eAS-224-822/2024*).

Atsižvelgiant į byloje nustatytas teises ir faktines aplinkybes, Komisija konstatuoja, kad nėra pagrindo nustatyti atsakovės neveikimą.

Nekartojant aukščiau aptarta, Komisija papildomai pažymi, kad teismų praktikoje, įskaitant ir Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo praktiką, yra nuosekliai aiškinama ir atskleista, kad savivaldybės pagal Konstitucijos bei įstatymų apibrėžtą kompetenciją veikia laisvai ir savarankiškai (Konstitucijos 120 str. 2 d.). Konstitucinė nuostata, kad savivaldybės pagal Konstitucijos bei įstatymų apibrėžtą kompetenciją veikia laisvai ir savarankiškai, reiškia ir tai, kad jeigu Konstitucijoje ar įstatymuose tam tikros funkcijos yra priskirtos savivaldybėms, tai savivaldybės ir vykdo šias funkcijas ta apimtimi, kuria šios yra joms priskirtos. Tai reiškia, kad tam tikra dalis savivaldybių kompetencijos turi būti įgyvendinama tiesiogiai, kad savivaldybių tarybų sprendimų, priimtų neperžengiant savo kompetencijos ribų, įgyvendinimas neturi būti saistomas kurių nors valstybės institucijų ar pareigūnų sprendimų (leidimų, sutikimų ir pan.). Tačiau

pabrėžtina, kad ir tos funkcijos, kurios priklauso išimtinai savivaldybėms, yra reglamentuojamos įstatymais. Nė viena iš šių funkcijų nereiškia, kad savivaldybės atitinkamoje srityje yra absoliučiai savarankiškos (*Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo 2002 m. gruodžio 24 d. nutarimas*).

Taigi, atsižvelgiant į byloje nustatytas teisiškai reikšmingas aplinkybes bei galiojantį teisinį reguliavimą, Komisija pažymi, kad priešingai negu norėtų pareiškėjas, kad jam pateikus prašymą dėl skubaus keleivių laukimo paviljono įrengimo, tai būtų atlikta be eilės ir nedelsiant bei nukrypstant ir / ar išimties tvarka nuo teisės aktais nustatytos viešųjų projektų finansavimo tvarkos, atsakovė tokios teisės neturi, todėl šie pareiškėjo argumentai pripažistami teisiškai nepagrįstais.

Priešingai, byloje surinktų ir ištirtų įrodymų visuma patvirtina, kad atsakovė, veikdama kaip atsakinga viešojo administravimo institucija, pagrįstai kompleksiskai ir sistemiskai analizavo visus pareiškėjo ne vieną kartą pateiktus duomenis bei dokumentus, pati surinko trūkstamus duomenis, bei priėmė argumentuotą ir pagrįstą sprendimą dėl pareiškėjo prašymų, kurių buvo net keli paeiliui.

Vertinant Skundžiamo sprendimo teisėtumą, be kita ko, Komisija privalo įvertinti, ar jis atitinka privalomuosius individualiam administraciniam aktui keliamus reikalavimus, nustatytus VAI 10 straipsnyje, t. y. ar individualus administracinis aktas yra pagrįstas objektyviais duomenimis (faktais) ir teisės aktų nuostatomis, ar individualiame administraciniame akte aiškiai suformuluotos nustatytos arba suteikiamos teisės ir pareigos, nurodyta akto apskundimo tvarka. Pagal VAI 10 straipsnio 5 dalį, administraciniame akte išdėstyto sprendimo motyvai turi būti nurodomi tokia apimtimi, kad besikreipiančiam subjektui konkrečiu individualiu atveju būtų aišku, kokia priimto sprendimo esmė, kokios faktinės aplinkybės ir teisės normos nulėmė šį sprendimą, kokius teisės aktuose numatytus veiksmus jis turėtų atlikti, ar į kokius subjektus turėtų kreiptis, kad galėtų įgyvendinti savo teisėtus interesus.

Nagrinėjamu atveju, įvertinus Skundžiamo sprendimo turinį, Komisija daro išvadą, jog atsakovės sprendimas iš esmės atitinka VAI įtvirtintus individualiam administraciniam aktui keliamus išsamumo, motyvuotumo ir pagrįstumo reikalavimus (aptartos esminės faktinės aplinkybės, jos susietos su taikytinu teisiniu reguliavimu, įvertinta individuali situacija), savivaldybė tinkamai taikė ginčo santykiui taikytinas teisės aktų nuostatas, kurios įvardijamos ir Komisijai Skundžiamame sprendime – Alytaus rajono savivaldybės administracijos (duomenys neskelbtini) rašte Nr. (duomenys neskelbtini), nepažeistas ir šio administracinio sprendimo išsamumo kriterijus. Iš pareiškėjo skundo Komisijai turinio matyti, kad pareiškėjas suprato Skundžiamo sprendimo turinį, tik jam nepritaria bei su juo nesutinka. Be to, Skundžiamas sprendimas priimtas tinkamo subjekto, sprendime nurodyta tinkama apskundimo tvarka, kuria pareiškėjas irgi naudojasi.

Todėl naikinti Skundžiamo sprendimo pareiškėjo nurodytais argumentais nėra teisinio pagrindo.

Įvertinant aukščiau nurodyta bei išdėstytais argumentais, pareiškėjo patikslinto skundo reikalavimas panaikinti Alytaus rajono savivaldybės administracijos (duomenys neskelbtini) raštą Nr. (duomenys neskelbtini) atmetamas kaip nepagrįstas.

Netenkinus pareiškėjo reikalavimo panaikinti Alytaus rajono savivaldybės administracijos (duomenys neskelbtini) raštą Nr. (duomenys neskelbtini), nėra teisinio pagrindo tenkinti ir išvestinį pareiškėjo reikalavimą – įpareigoti atsakovę atlikti veiksmus. Dėl šių argumentų, netenkinamas ir antrasis išvestinis patikslinto skundo reikalavimas.

Likusieji bylos proceso šalių argumentai laikytini pertekliniais, neturintys lemiamos juridinės reikšmės kilusio ginčo išsprendimui, todėl detalčiau nedėstyti ir neanalizuotini. Be to, LVAT ir Europos Žmogaus Teisių Teismo (toliau – ir EŽTT) formuoja praktiką, kad pareigos nurodyti priimto sprendimo motyvus apimtis gali skirtis priklausomai nuo sprendimo prigimties ir turi būti analizuojama konkrečių bylos aplinkybių kontekste (EŽTT 1994 m. balandžio 19 d. sprendimas byloje Nr. 16034/90 *V. de H. v Netherlands*, 1997 m. gruodžio 19 d. sprendimas byloje Nr. 20772/92 *H. v Finland*, 1999-01-21 sprendimas byloje Nr. 30544/96 *G.R. v Spain* ir kt.). LVAT jurisprudencijoje aiškinant Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo (toliau – ABTĮ) normas (ABTĮ 13 str. 1 d., 20 str.) taip pat ne kartą buvo imperatyviai pažymėta,

kad įstatymo reikalavimas motyvuoti teismo sprendimą nereikia įpareigojimo teismui atsakyti į kiekvieną proceso dalyvio argumentą (*LVAT 2008 m. gruodžio 5 d. nutartis administracinėje byloje Nr. P⁴⁴-196/2008, 2009-07-24 nutartis administracinėje byloje Nr. P⁷⁵⁶-151/2009, 2009 m. lapkričio 6 d. nutartis administracinėje byloje Nr. P⁵²⁵-194/2009, 2013 m. vasario 11 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A¹⁴⁶-216/2013 ir kt.*).

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 20 str. 1 d. 1 p., Komisija

n u s p r e n d ž i a:

pareiškėjo E. R. patikslintą skundą atmesti kaip nepagrįstą.

Sprendimą per vieną mėnesį nuo jo priėmimo ginčo šalys gali apskųsti Regionų administraciniam teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Posėdžio pirmininkė
Komisijos nariai

Birutė Pranevičienė
Daiva Bereikienė
Darius Saveikis